

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Grozavu Natalia, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grozavu Natalia împotriva lui Șarban Igor cu privire la stabilirea locului de trai a copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, pensiei pentru întreținerea soțului care îngrijește de copilul minor și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 3 octombrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Șarban Igor și modificată hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 23 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017 Grozavu Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Șarban Igor cu privire la stabilirea locului de trai a copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, pensiei pentru întreținerea soțului care îngrijește de copilul minor și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în rezultatul relațiilor de concubinaj dintre părți s-au născut doi copii XXXXX (tatăl copilului fiind indicat Șarban Igor) născută la XXXXX și XXXXX (tatăl copilului nu este indicat) născută la XXXXX.

A afirmat că, din motiv că în perioada nașterii copilului XXXXX, pârâtul nu era în țară nu a fost posibilă înregistrarea lui în calitate de părinte.

A menționat că, anterior, Șarban Igor avea grijă de copii și de reclamantă, acorda ajutor material, dar nu mai dorește să participe la întreținerea și educarea copiilor.

A mai comunicat că nu lucrează, deoarece se află în concediul de maternitate cu doi copii cu vârsta de 1,5 ani și 3 luni, iar datorită faptului că reclamanta nu mai locuiește împreună cu pârâtul, toate cheltuielile pentru întreținerea copiilor comuni

le suportă doar reclamanta, însă Șarban Igor la fel urmează să contribuie material la întreținerea acestora.

Mai mult ca atât, reclamanta a susținut că singură necesită mijloace de întreținere neavând posibilitate de a lucra.

În drept, pretențiile și-a întemeiat în baza art. 2, 33, 35, 37-38, 53, 60, 63, 74, 76, 83 Codul familiei.

A solicitat încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori XXXXX, născută la XXXXX, și XXXXX, născută la XXXXX, de la pârâtul Șarban Igor într-o sumă bănească fixă plătită lunar în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil din ziua depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului, încasarea pensiei de întreținere în beneficiul Nataliei Grozavu de la Șarban Igor în sumă bănească fixă plătită lunar în mărime de 3 000 lei până la 15 noiembrie 2019 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 aprilie 2017 Grozavu Natalia a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a mai solicitat și stabilirea locului de trai a copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 25 aprilie 2017 a fost introdusă în proces Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani (f. d. 27).

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 23 mai 2017 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul lui Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu pensie de întreținere a copiilor XXXXX, născută la XXXXX, și XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 1 270 lei lunar pentru fiecare copil începând cu data de 13 martie 2017, până la atingerea majoratului de către copii minori sau schimbării situației materiale ale păților.

S-a încasat din contul lui Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu pensie pentru întreținerea soțului care îngrijește de copilul minor în mărime de 1 270 lei lunar, începând cu 13 martie 2017, până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX.

Domiciliul copiilor minori XXXXX născută la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX, s-a stabilit cu mama acestora, Grozavu Natalia.

S-a încasat din contul lui Șarban Igor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 370,60 lei.

S-a încasat din contul lui Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 3 octombrie 2017 a fost admis apelul declarat de Șarban Igor.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasat de la Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu pentru întreținerea fiicelor minore XXXXX născută la XXXXX și XXXXX, născută la XXXXX de la 1 270 lei la 720 lei lunar pentru fiecare copil.

S-a casat capătul de cerere privind încasarea de la Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu a pensiei pentru întreținerea soției până la atingerea vârstei de trei ani a copilului și în această parte a fost respinsă acțiunea.

S-a modificat hotărârea în partea încasării cheltuielilor de judecată prin micșorarea de la 4 000 lei la 2 600 lei, și taxa de stat de la 1 371 lei la 518 lei. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit art. 27 alin. (2) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

În acest context, Curtea de Apel Bălți a reiterat că ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.

Instanța de apel a constatat că potrivit informației plasate pe portalul electronic al Biroul Național de Statistică (statistica.md) minimumul de existență pentru un copil de la unu la șase ani în localitate rurală este de 1 438 lei, iar pretenția lui Șarban Igor privind necesitatea modificării cuantumului pensiei de întreținere încasată de către prima instanță și anume micșorarea acesteia de la 1 270 la 720 lei este una întemeiată.

A mai reiterat că instanța ierarhic inferioară eronat a concluzionat asupra temeiniciei pretenției privind încasarea din contul lui Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu a pensiei pentru întreținerea soțului care îngrijește de copilul minor în mărime de 1 270 lei lunar începând cu data de 13 martie 2017 până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului minor XXXXX, născută la data de XXXXX.

Instanța de apel a invocat că conform art. 2 alin. (2), (3) Codul familiei, numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă generează drepturile și obligațiile de soți prevăzute de prezentul cod. Relațiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimțită între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei.

A reținut că potrivit art. 83 Codul familiei, dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are: a) fosta soție în timpul gravidității; b) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia; c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun cu dizabilități pînă la vârsta de 18 ani sau a copilului comun cu dizabilități severe din copilărie; d) fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia; e) fostul soț care necesită sprijin material și a atins vârsta de pensionare, în

termen de cel mult 5 ani din momentul desfacerii căsătoriei, dacă soții au fost căsătoriți cel puțin 15 ani.

Totodată a mai conchis că legislația în vigoare stabilește expres că doar căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă generează drepturile și obligațiile de soți, inclusiv și obligația de întreținere materială reciprocă. A precizat că o condiție inițială obligatorie pentru a pretinde pensie de întreținere este ca persoanele să se afle/sau să se fi aflat în relații de căsătorie la momentul conceperii copilului.

Prin urmare, instanța de apel a reiterat că pentru ca reclamanta să beneficieze de dreptul la pensie în condițiile legii urma să corespundă statutului de fost soț în situația în care copilul s-ar fi conceput într-o relație de căsătorie, situație ce nu se raportează la prezenta speță, iar pensia de întreținere se poate pretinde doar în cazuri concrete și în cazul când sunt întrunite condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Prin urmare, instanța de apel a considerat neîntemeiată pretenția reclamantei cu privire la încasarea de la Șarban Igor în beneficiul Nataliei Grozavu a pensiei pentru întreținerea soțului care îngrijește de copilul minor în mărime de 1 270 lei lunar.

La 5 decembrie 2017 Grozavu Natalia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 3 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate și pronunțarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a modificat cuantumul pensiei de întreținere pentru copii minori, stabilind pentru copii un nivel minim de existență, în pofida faptului că copii sunt alergici și au nevoie de un tratament permanent și specializat costisitor.

A susținut că potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul III a anului 2017 câștigul salarial mediu lunar nominal brut a fost de 5 809,1 lei, iar tatăl copiilor – Șarban Igor este apt de muncă și este necesar în interesele copiilor minori de a încasa pensie alimentară în sumă fixă de 1 270 lei lunar pentru fiecare copil.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se denotă că Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei din 3 octombrie 2017 la data de 6 noiembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 22335 (f. d. 92), și a fost recepționată de către recurenta Grozavu Natalia la 12 noiembrie 2017 (f. d. 96) .

Astfel, recursul declarat la data de 5 decembrie 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 3 octombrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Prin referința depusă la 22 ianuarie 2018, Șarban Igor a solicitat respingerea recursului declarat de către Grozavu Natalia și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Grozavu Natalia în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Grozavu Natalia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Grozavu Natalia.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Grozavu Natalia, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva